

עוד פירושים במדרש תמוה

בספר "נחלה לישראל", נדפס בירושלים שנת תרמ"ב, [לשון שער הספר: על קדושות ומעלות ארץ ישראל מכתבי הקדש של מר זקני הרב הגאון הגדול צדיק ועניו] [ישראל זאב הלוי זצ"ל] שהי' ראש ב"ד בק"ק אויהעל במדינת אונגריין יותר מארבעים שנה ולעת זקנתו תקע אהלו בעיר הקודש טבריא, [נפטר בן פ"ב שנים ביום ח"י סיון שנת תרכ"א]. בק"ק אויהעל הי' הראש בית דין אצל כ"ק אדמו"ר מוה"ר משה טייטעלבוים זצ"ל בעל ישמח משה, ואחרי פטירתו עזב את אויהעל ותקע אהלו בטבריא. [והעיר תשומת לבי לספר זה כ"ק אדמו"ר מוה"ר יקותיאל יהודה הלברשטם שליט"א מקלויזנבורג המייסד של הקריה הנפלאה "קרית צאנז"].

בספר זה מביא המחבר את המדרש איכה הנ"ל הרבה פעמים ומפרשו בסגנון שונה ובששה מקומות מפרשו פשוטו כמשמעו: אע"פ שמטמאין אותה, מדבר מרשעים גמורים שהיו בזמנו בארץ ישראל, מוסרים ממונם של ישראל וכו' ממלאים כרסם בממונם של עניים הצועקים חוצה העטופים ברעב וכו' "אפשר כי הוא יתברך חפץ חסד הוא ועד יום מותו יחכה לו לתשובה אולי ישוב ושב ורפא לו". עיי"ש פל"א דף לט.⁵⁶ להלן נביא קטעים אחדים:

בפי"א דף יז: במדרש הלואי יהון בני עמי אעפ"י שמקניטין אותי, עכ"ל, הרי להדיא אעפ"י שמקניטים אותו וקראו בנים וכ"ה בפ"ק דקידושין לו. איכא מ"ד בין כך ובין כך קרואים בנים וכי תימא סכלי [שאין בהם אלא שטות] הוא דמקרי בני, כי לית בהו הימנותיהו [כשהם רשעים] לא מיקרו בני, וכו', שנא' בנים משחיתים, ע"כ.

שם פרק לג: ומעתה כמו באילני סרק שנדין אנו בהם שלא לקצצם ע"ש העתיד, כן בני אדם שאינם מהוגנים הנמשלים להם, הגם שלפי ראות עינינו ראויי' הם שהארץ תקיא אותם בעודם חיים, אין לנו אעפ"י כרשות לבזותם, כי עתידים הם לעשות פירות, ובפרט עפ"י מ"ש בכמה מקומות בשם ילקוט איכה שאומר הקב"ה

56. וראיתי למחבר שכותב בספרו: "והאפיקורסים אומרים פי זר בדברי הילקוט סוף מגילת איכה, אמר הקב"ה הלואי היו בני עמי בארץ ישראל אע"פ שמטמאין אותה. ומבאר כוונת המדרש בני עמי היינו בני אדם מקיימי מצות אע"פ שמטמאין אותה: שאף העובדים את השי"ת פחדו מירושת הארץ יען שאין צדיק בארץ ולא יחטא וזה מביא טומאה לארץ, ועל אלו אמר הקב"ה אע"פ שמטמאין אותה לפעמים מחמת חטא. והוא ברור ומפורש בדבריהם". ע"כ. והנה פי' זר שמיחסו להאפיקורסים, מבואר בס' הנ"ל שמחברו הי' ראש בית דין אצל זקינו זצ"ל.

בתפארת יהונתן פר' שלח על המרגלים שהוציאו את דיבת הארץ, "לשם שמים" שאמרו "שארץ ישראל אינה סובלת טמאה ושקוצים כלל, ולא היו מחזיקים לישראל לצדיקים וחסידיים כלל".